

Wie ben je?

Ik ben een Roerdomp en ik woon in het Twiske. Mijn Latijnse naam is *Botaurus stellaris* (= vogel die bulkt als een stier). In mijn Nederlandse naam zit mijn leefomgeving verstopt (roer = riet) en het doffe geluid dat ik maak, noemde men vroeger 'dompen'. Maar dompen kan ook onderduiken betekend hebben.

Ik ben een compacte geelbruine reiger met donkere patronen in mijn verenkleed. Daarmee kan ik me perfect verstoppen in het riet. Als ik me bespied voel, bijvoorbeeld door wandelaars, dan ga ik in de 'paalhouding' staan. Dan is mijn camouflage compleet.

Mijn vrouwtje ziet er hetzelfde uit als ik. Alleen in de broedtijd zou je verschil kunnen zien doordat ik dan een mooie blauwe vlek in mijn mondhoek heb.

Wanneer ik vlieg, trek ik net zoals de meeste reigers mijn hals in en strek mijn tenen uit. Dan zie je ook dat ik best wel brede vleugels heb. Je zou me zo voor een roofvogel kunnen aanzien, ware het niet dat ik een korte reigerachtige dolksnavel heb.

Ik ben ook best trots op mijn tenen. Die zijn lekker lang zodat ik goed over een moerassige ondergrond kan lopen en ik me met mijn tenen kan vastklemmen aan het riet.

Waar zit je in Het Twiske?

Ik zit het liefst in een ongestoord stukje rietmoeras met zowel jong als oud riet in ondiep water (30 cm). Er moet ook dieper open water in de buurt zijn. In het Twiske zijn er gelukkig een paar plekken waar deze omstandigheden aanwezig zijn. Daarom ben ik 'doelsoort' voor het Natura 2000 gebied waar men in Het Twiske verantwoordelijk voor is.

In 2023 hebben we met 3 vrouwtjes verspreid in het Twiske gebroed.

De vogelaars ontdekten dat door het 'gehoemp' van de mannen bij zonsop- en zonsondergang. Het geluid is als een soort misthoorn en draagt best ver. Je kunt het ook vergelijken met het geluid dat ontstaat als je met je mond over een leeg flesje blaast. Aan het aantal hoempen kort na elkaar kan ik horen welke mannen er nog meer zijn. Ik hoemp meestal 3 à 4 keer.

In de winter blijf ik soms in mijn territorium of ga naar andere natte terreinen. De vrouwtjes gaan vaak naar het zuiden. Dan krijg ik gezelschap van roerdompen uit meer noordelijke streken. Omdat we verscholen leven en in dat seizoen geen geluid maken, valt het niet mee ons dan te ontdekken. Met wat geluk zie je me een keer opvliegen.

Wanneer ben jij in Het Twiske te zien?

Je kan mij dus het hele jaar tegenkomen.

De vogelaar noemt dat: 'standvogel'. Maar er zijn ook wintergasten (zij zijn alleen in de winter in Het Twiske) en vrouwtjes die hier alleen komen om te broeden. Van alles wat dus.

In het voorjaar en begin zomer word ik het meest ontdekt omdat ik als man dan hoemp. Door soortgenoten van mij via zender/GPS te volgen, ontdekt de mens wel steeds meer over ons trekgedrag.

Waar houd je bijzonder van?

Ik eet het liefst visjes. Ik kijk dan heel goed en sla bliksemsnel toe. Soms houd ik de punt van mijn snavel alvast in het water zodat ik de breking door het water beter kan inschatten. Ook lust ik kikkers, padden en grote insecten. Als ik door grasland loop pak ik muizen. Het is dan wel belangrijk dat ik niet gestoord word. Ik ben een 'oogjager' en moet me concentreren op alles wat beweegt. Daar kan ik geen afleiding bij gebruiken door mensen of honden. Gelukkig heeft het Twiske een goede waterkwaliteit, waardoor er veel leven in het water zit.

Waar maak jij je druk om?

Ik zal maar met de deur in huis vallen: het Lentekabinet Festival. Dat valt precies midden in onze broedperiode. En wij maken maar 1 x per jaar een nestje met 4 à 5 eieren. Het is sowieso moeilijk om een geschikt rustig rietmoerasplekje te vinden. Ik heb wel 0.5 tot 1 km riet-oever nodig voor mijn territorium. Goed natuurbeheer is erg belangrijk. Als je niets doet aan beheer, ontstaat er spontane bosopslag en verdwijnt mijn rietgebied. Het is ook fijn als sommige rietgedeelten gemaaid en afgevoerd worden, zodat er ieder jaar nieuw riet kan groeien. Het beheer van Het Twiske probeert dat steeds voor 15 maart in orde te hebben. Ook het waterpeil is belangrijk: in de winter graag hoogwater en in de zomer wat lager, maar niet te grote schommelingen. Het gemaal bij de Twiskemolen draagt zorg voor het waterpeil.

Dus ook al ziet u me niet, ik zit in het riet. In het voorjaar zal ik een paar keer extra voor u hoempen!

Foto's uit Vogeldagboek van Adri de Groot.

www.ivntwiske.nl